

257
en Politik, som kun gaar ud paa at overbevise om og konstatere, at vi ikke er med til nogenformelt Slags militær Svæftakel i Verden. Der have vi Forskillede i Sverig, Norge og Schweiz. Naar vi blot vilde følge den Vej, skulle vi nok efterhaanden komme ind paa en virkelig fornuftig Besparelse i Forsvarsaarsæter og komme bort fra de mange lørgællige og umyttige Udgifter, vi nu leve under.

Waarenminuteren (Maan): — Ja, jeg skal ikke heller denne Gang komme ind paa at følge det ærede Medlems Foredrag. Men der er en Ting, jeg dog vil tale om for endnu en Gang — nemlig det har været en ledning, dertil tidt at protestere imod den Paastand, at det er Regeringens Mening at hele Landet forlods skal lægges aabent og at vi saaledes kun skulle forvare Sjøbenhavn. Der er dog atter og atter fra Regeringens Side gjort opmærksom paa at den Paastand er grundfaalt. Man vil forvare ja meget af Landet som muligt under de givne Forhold. Men jeg vil blot bemærke, at hvis man i alle alvorlige Tilfælde kom ind paa at forvare alle vore Provindser i hele Landet omrent lige stærkt, saa vilde Forsvaret jo ikke have det Ringeste af betydning, men Meningen har været navnlig at forvare Sjøland, og forvare det ved Hjælp af Flaaden og Hæren ved alle Landaangstøderne og kun naar det Forsvar mislykkes, saa at have en fast Blods tilbage i Sjøbenhavn. Det er Regeringens Forsvarsplan og ikke den, forlods at lægge hele Landet aabent og kun at bevare Sjøbenhavn og Almaget, saaledes som det ærede Medlem sagde. For Øvrigt forvid jeg ikke ganske den Forskjel, der var mellem at have de sin Neutralitet og konstatere sin Neutralitet. Den var naturligvis overordentlig vigtig. Jeg seer derfor overhovedet slet ikke, at det ikke skulde være Tilfældet, som jeg sagde før, at alle maatte have kunnet lære fra 1864 at forudsæ, at vi nu heller ikke vilde være i Stand til til Sø, saaledes som vi ikke tidligere havde været det til Lands, at være jævnbrydige med Nogen, at de større Meaeter, som kunne tænkes, at ville angribe os. Det paastaar jeg, at vi bestandig have været indset, saa i den Henseende er der ikke slet nogenformelt Forandring. Om det i Tidens

258
om Bill. t. S. om Søværnets Ordn. med

Løb har været nogen Variation i den Maade, hvorpaa man tænkte at føre sin Politikk, er meget muligt. Det ligger i hvert Fald langt tilbage. Jeg ligesom med det ærede Medlem, at det er meget muligt, at det i de første Aar, efter den Krig, vi have ført, muligvis har været tænkt paa at lade det tilbage, som vi have tabt ved Krigen; det anser jeg ikke for saa overordentlig usandsynligt. Men den Tanke har vistelig været frem fra Regeringen i mangeoldige Aar, saa i den Henseende er der ikke slet nogenformelt Forandring i den senere Tid. Naar man nu mener, at vi saaledes slet ikke selv have nogen Betydning under en europæisk Krig, hvis vi da ikke selv give os en saadan Betydning ved at betænte og ved at holde Hær og Flaade og selv maag jeg dog gjøre opmærksom paa, at vi have vore Svine. Vore Svine ville, hvad enten de ere aabne eller befæstede, under en Krig i Østereen være af overordentlig stor Betydning for en Fjende og herop, naar man vil føre en fuldstændig Fredspolitikk, som det vistnok utvivlsomt vil være det vigtigste for Danmark at føre, maag man dog have en saadan Styrke, at man derved kan konstatere og under visse Omstændigheder hævde sin Neutralitet. Det anser jeg for fuldstændig nødvendigt.

Thomsen: Den ærede Drøiser der maag jeg vel falde paa — for Flertallet her i Salen (Høistens Vedrørelse) stillede os paa denne Side i en lidt uanselig Stilling lige overfor de Spørgsmaal, som have foreligget i Gaar og i Dag. Han begyndte i Gaar med en Udtalelse om, at det forstod sig ved disse Sagers Behandling vilde være, at man ikke indledte sig i nogen videre Diskussion her i Salen og atter tyggede Drøv paa de mange politiske, finansielle og militære Udtalelser, der ere komne frem i de senere Aar og i mange Aar desangående, men at man vilde handle mere praktisk ved at opsætte Forskudningerne til Sagerne kom i Udvalg. I Dag tiltraadede det ærede Medlem Thinget at følge den samme Fremgangsmaade, men han syntes ikke selv at følge det Raad, han rettede til Andre, idet han jo i Dag i ikke saa ganske ringe Grad har indladt sig paa baade politiske, finansielle og militære Betragtninger. Jeg tror nu, at det fornuftigste er, saaledes som vi